تاثیر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی (WTO)

«با تأکید بر امنیت اقتصادی و درآمدهای مالیاتی»

حسین سوری

www.ketab.ir

سرشناسه : سوری، حسین، ۱۳۶۰-
عنوان و نام پدیدآور : تاثیر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی (WTO) با تاکید بر امنیت اقتصادی و درآمدهای مالیاتی/حسین سوری.
مشخصات نشر : تهران: دیباداخت، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۱۳۹ص.، ۱۴/۵×۲۱/۵س‌م.
شابک : 978-622-969192-2:۴۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
موضوع : سازمان جهانی تجارت
موضوع : World Trade Organization
موضوع : امنیت اقتصادی -- ایران -- سیاست دولت
موضوع : Economic security -- Government policy -- Iran
موضوع : جهانی شدن -- ایران -- جنبه‌های اقتصادی
موضوع : Globalization -- Economic aspects -- Iran
موضوع : مالیات بر درآمد -- ایران
موضوع : Income tax -- Iran
رده بندی کنگره : HC۴۱۰
رده بندی دیویی : ۳۳۹/۲۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۶۱۶۸۱۰۶

عنوان کتاب:	تاثیر پیوستن ایران به سازمان تجارت جهانی (WTO) «با تأکید بر امنیت اقتصادی و درآمدهای مالیاتی»
مؤلف:	حسین سوری
ناشر:	دیباداخت
ویراستار:	مرضیه حضرتی
طراح جلد:	مجید قدیانی
چاپخانه:	مجتمع طراحی و چاپ پیشگامان
نوبت چاپ:	اول ۱۳۹
شمارگان:	۱۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۶۹۱۹۲-۲
قیمت:	۴۵۰۰۰ تومان
پست الکترونیکی:	alborz.danesh97@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

انتشارات دیباداخت: تهران، ضلع جنوب غربی میدان انقلاب، پاساژ پارس، طبقه ۱، واحد۴

شماره تماس: ۶۶۴۲۷۱۴۱ - ۶۶۵۷۷۶۰۷ — ۰۹۳۰۷۷۶۱۳۵۴ - ۰۹۱۲۰۶۲۷۴۶۸

www.ketab.ir

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات ۱

اهمیت و ضرورت بررسی ۳

فصل دوم: مروری نظری بر سازمان تجارت جهانی و وضعیت شاخص‌های اقتصادی ایران در بستر جهانی شدن ۲

مفاهیم جهانی شدن وامنیت اقتصادی ۷

جهانی شدن ۷

تعریف جهانی ش... ..... ۷

سابقه جهانی شد... ..... ۹

ابعاد جهانی شدن ۱۲

مردم در حال حرکت ۱۴

سازمان تجارت جهانی ۱۶

اهداف و اصول سازمان تجارت جهانی ۱۷

عضویت در سازمان تجارت جهانی ۲۵

امنیت اقتصادی ۲۹

حوزه نهادهای کارآمد ۳۳

حوزه قوانین و مقررات ۳۵

حوزه سیاستگذاری دولت ۳۶

امنیت اقتصادی و تاثیر آن بر متغیرهای کلان اقتصادی ۳۷

رشد اقتصادی ۳۷

سرمایه‌گذاری مولد ۳۸

سپرده‌های بانکی ۳۹

سرمایه‌گذاری خارجی ۳۹

موجودی سرمایه ۴۰

نرخ ارز ۴۱

سطح عمومی قیمت‌ها و قدرت خرید پول ملی ۴۲

www.ketab.ir

نرخ بهره و سود سرمایه‌گذاری ۴۲
تراز پرداخت ۴۳
پایه‌های مالیاتی و درآمد مالیاتی ۴۳
توزیع درآمد ۴۴
هزینه‌های ناامنی اقتصادی ۴۵
سرمایه‌گذاری ۵۰
روند بهره‌وری ۵۵
روند تحولات بخش خارجی ۵۹
صادرات کل ۵۹
الف) صادرات نفتی ۵۹
ب) صادرات غیر نفتی ۶۱
واردات کل ۶۳
روند تحولات نرخ ارز ۶۷
روند تحولات بخش مالی ۶۷
روند تحولات بخش پولی و تورم ۷۴
ساختار و ترکیب مالیاتی در ایران ۷۶
بررسی جایگاه مالیات در درآمدهای دولت ۷۶
نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی ۸۰
بررسی ترکیب مالیات‌ها در ایران ۸۲
مالیات‌های مستقیم ۸۳
مالیات بر شرکتها ۸۳
مالیات بر درآمد افراد ۸۹
الف. مالیات مشاغل ۸۹
ب. مالیات بر حقوق ۹۱
ج. مالیات بر املاک و مستغلات ۹۲

www.ketab.ir

مالیات بر ثروت ۹۳
مالیاتهای غیر مستقیم ۹۶
مالیات بر کالا و خدمات ۹۶
مالیات بر واردات ۹۸
بررسی و روش‌شناسی اقتصادسنجی ۹۹
مزایای استفاده از داده های تابلویی ۱۰۰
تخمین مدل‌های رگرسیون با داده‌های تابلویی ۱۰۱
تصریح مدل اقتصادسنجی رشد اقتصادی و درآمد مالیاتی ۱۰۷
تصریح مدل رشد اقتصادی ۱۰۷
تصریح مدل درآمدهای مالیاتی ۱۰۸
فصل سوم: تجزیه و تحلیل اطلاعات ۱۱۰
مقدمه ۱۱۱
برآورد مدل ۱۱۱
برآورد مدل رشد اقتصادی ۱۱۱
برآورد مدل درآمدهای مالیاتی ۱۱۴
عوامل موثر بر درآمدهای مالیاتی ۱۱۴
تصریح مدل اقتصاد سنجی درآمدهای مالیاتی ۱۲۰
نتیجه‌گیری و پیشنهادات ۱۲۲
منابع ۱۲۵

www.ketab.ir

پیشگفتار

پس از جنگ جهانی دوم با ادغام مراکز تجاری و اقتصادی دنیا و شکل‌گیری اتحادیه‌های اقتصادی در سطح منطقه‌ای، لزوم تاسیس سازمانی جهت تسهیل فعالیت‌های اقتصادی بیش از پیش احساس گردید. در همین راستا با عضویت کشورهای زیادی در سازمان تجارت جهانی و اجرایی شدن قوانین و مقررات باز تجاری و اقتصادی، تولد یک نظام جهان شمول با هدف حفظ صلح جهانی، حل و فصل مشکلات تجاری، کاهش هزینه‌های زندگی، اشتغال زائی، افزایش درآمد و ... بوجود آمد.

علیرغم اینکه پیوستن به این نظام تجاری منافعی برای اقتصاد جهانی و بخصوص برخی کشورها در بر دارد، می‌تواند برای اقتصادهای ملی بسیار زیان‌بار باشد و امنیت اقتصادی و ملی آنها را با چالش مواجه نماید. در سطح کلان این آثار را می‌توان در نتایج سیاست‌های آزادسازی تجاری و تاثیر این سیاست‌ها بر متغیرهای کلان اقتصادی از جمله رشد، تورم، هزینه‌های رفاهی دولت، درآمد دولت، درآمدها و تعرفه‌های مالیاتی، اشتغال، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و سایر متغیرهای کلیدی امنیت اقتصادی جامعه و از این طریق، امنیت ملی کشورها را تحت تاثیر قرار می‌دهند، جستجو نمود.

یکی از عوامل مهم و تاثیرگذار و تاثیرپذیر بر متغیرها، خط‌مشی‌ها و نظام‌های اقتصادی در جوامع مختلف، وجود یا عدم وجود امنیت به ویژه امنیت اقتصادی است. امنیت اقتصادی امروزه به عنوان یکی از عوامل اصلی در تعیین جریان حرکت سرمایه در دنیا، بین کشورهای مختلف و برای فعالیت‌های متفاوت مطرح می‌باشد.

برهم خوردن اولویت‌های نظام بین‌الملل و اجزای آن (کشورها، شرکت‌ها، سازمان‌ها) به ترتیب اهمیت از اولویت‌های نظامی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی به اولویت‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و نظامی

www.ketab.ir

که انطباق بیشتر و سنخیت عمیق‌تری با ویژگی‌ها و مختصات عصر حاضر ـ قرن ۲۱ ـ دارد از یک سو و فروپاشی مرزها و ادغام داوطلبانه و اجباری اقتصادهای ملی در اقتصادهای هزمون و جهانی، تأثیر پایدار و متقابل و هم‌افزای پدیده‌ها و رخدادهای اقتصادی سیاسی،اولویت‌یابی اقتصاد در تشکیل اتحادهای منطقه‌ای و چندجانبه جهت افزایش سهم و قابلیت نقش‌آفرینی در فرایند جهانی شدن، تلاش برای رشد و ارتقای سطح استانداردهای توسعه و رفاه فردی و اجتماعی در ابعاد جهانی و اهداف توسعه هزاره سوم، برجستگی و شدت‌یابی شعارهای عدالت‌محور در سطوح عالی آن از سوی دیگر دلیلی بر اهمیت و اعتبار روزافزون مؤلفه امنیت اقتصادی و کارکردهای بنیادین آن در ابعاد ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی، در فضای حقیقی و مجازی شده است.

علاوه بر موارد فوق‌الذکر، روند جهانی شدن، گسترش تجارت بین‌الملل و جریان بین‌المللی سرمایه‌ها، نیز مهم‌ترین عواملی هستند که امنیت اقتصادی را در صدر توجهات امنیتی قرار داده‌اند، به طوری که فراهم کردن بسترهای مناسب برای حمایت از سرمایه گذاران داخلی و جذب سرمایه‌های خارجی در کشورها بدون وجود امنیت اقتصادی میسر نخواهد بود.

امنیت اقتصادی، یکی از مهم‌ترین اجزای امنیت ملی و از اصول مهم و زیرساخت‌های اساسی کشورها برای دستیابی به توسعه اقتصادی و ارتقای سطح رفاه اجتماعی محسوب می‌شود. از این رو همیشه مورد توجه سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان اقتصادی کشورها می‌باشد. امنیت اقتصادی به عنوان یک کالای راهبردی عمومی، چهارچوبی متشکل از نهادهای کارآمد(مالی، قضایی، اداری و اجتماعی)، قوانین و مقررات شفاف و باثبات و سیاست‌گذاری مناسب دولت است که می‌تواند بستر لازم را برای رشد پایدار اقتصادی، توسعه سرمایه‌گذاری و کاهش نگرانی و عدم اطمینان نسبت به آینده را تا سطح قابل تحمل برای فعالان اقتصادی

www.ketab.ir

فراهم نماید و منجر به حصول یک نظام اقتصادی مطلوب برای ارتقای تولید، کارآیی مطلوب منابع و بالتبع رفاه اقتصادی گردد.

جمهوری اسلامی ایران نیز هم‌چون سایر کشورها در معرض فرایند جهانی شدن اقتصاد و عضویت در سازمان تجارت جهانی قرار گرفته و به نوعی با آثار و پیامدهای آن به ویژه در عرصه امنیت اقتصادی مواجه است. براین اساس در این پژوهش تبعات و پیامدهای امنیتی ناشی از الحاق جمهوری اسلامی ایران به سازمان تجارت جهانی در حوزه درآمدهای مالیاتی مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

www.ketab.ir